

<i>Deltote deceptor</i>	<i>Hada plebeja</i>	<i>Pseudoips prasinana</i>
<i>Deltote bankiana</i>	<i>Ceramica pisi</i>	<i>Earias chlorana</i>
<i>Lithacodia uncula</i>	<i>Leucania comma</i>	<i>Thumatha senex</i>
<i>Shargacucullia scrophulariae</i>	<i>Axylia putris</i>	<i>Eilema sororcula</i>
<i>Elaphria venustula</i>	<i>Ochropleura plecta</i>	<i>Phragmatobia fuliginosa</i>
<i>Charanyca trigrammica</i>	<i>Diarsia rubi</i>	<i>Spilosoma lutea</i>
<i>Euplexia lucipara</i>	<i>Xestia c-nigrum</i>	<i>Spilosoma lubricipeda</i>
<i>Apamea crenata</i>	<i>Agrotis exclamationis</i>	<i>Diaphora mendica</i>
<i>Apamea sordens</i>	<i>Calliteara pudibunda</i>	<i>Arctia caja</i>
<i>Oligia fasciuncula</i>	<i>Orgyia antiqua</i>	<i>Tyria jacobaeae</i>

Micro-nachtvlinders:

<i>Ancylis apicella</i>	<i>Cochylis nana</i>	<i>Glyphypterix thrasonella</i>
<i>Apotomis sororculana</i>	<i>Elophila nymphaeata</i>	<i>Hellinsia didactylites</i>
<i>Apotomis turbidana</i>	<i>Epinotia bilunana</i>	<i>Lobesia reliquana</i>
<i>Argyresthia conjugella</i>	<i>Epinotia rubiginosana</i>	<i>Monopis monachella</i>
<i>Argyroplote lacunana</i>	<i>Epirrhoe galiata</i>	<i>Parapoynx stratiotata</i>
<i>Bactra lanceolana</i>	<i>Eucosma campoliliana</i>	<i>Petrophora chlorosata</i>
<i>Capua vulgana</i>	<i>Eucosma cana</i>	<i>Pseudosciaphila branderiana</i>
<i>Cataclysta lemnata</i>	<i>Eulia ministrana</i>	<i>Syndemis musculana</i>
<i>Celypha lacunana</i>	<i>Eupoecilia ambiguella</i>	<i>Tischeria ekebladella</i>

Verslag excursie Delleboersterheide zaterdag 8 juli 2017 Gerard Bergsma

In de ochtenduren van deze dag regent het nog, maar er is beter weer op komst. Daarom besluiten we de excursie door te laten gaan en niet voor niets, want midden op de dag verdwijnen de wolken en komt er meer blauw aan de hemel. Wanneer de excursie (met helaas slechts 8 deelnemers) begint, schijnt de zon al volop en gaat de temperatuur naar een zeer aanvaardbaar niveau. De vlinders vinden dit ook, want tijdens de wandeling over de landweg en zijdelings door het aangrenzende bloemrijke grasland naar de Delleboersterheide vliegen ze er vrolijk op los. Bonte zandoogjes, Klein geaderde witjes, vele Koevinkjes, Zwartsprietdikkopjes, Atalanta's, Bruine plus Oranje zandoogjes, een Kleine vos. We traceren een rups van de Daggauwoog. Ook Sint-jansvlinders (*Zygaena filipendulae*), een Bruine snuituil (*Hypena proboscidalis*), een Stompvleugelgrasuil (*Mythimna impura*) en een rups van de Wapendrager (*Phalera bucephala*) passeren de revue. Vanaf het toegangshek van de Delleboersterheide vervolgen we onze weg langs de oostkant van dit prachtige natuurgebied richting de Tjonger.

Aan vlinders beslist geen gebrek. We zien nu ook Eikenpages, tientallen Heideblauwtjes (zie foto pag. 15), Gehakelde aurelia's, Kleine vuurvlinders, Grote dikkopjes, Hooibeestjes, een Citroenvlinder en een Landkaartje.

Reinie, Andy en Anneke hadden zelfs nog tijd om te poseren tijdens de excursie. Foto: G.Bergsma

Vanwege het rustige weer zijn er ook enkele Eikenpages met geopende vleugels te bewonderen en die worden enthousiast gefotografeerd. Enkele nachtvlinders die we tegenkomen zijn: Gamma-uilen (*Autographa gamma*), een Donkere marmeruil (*Deltote pygarga*), een Bruine grijsbandspanner (*Cabera exanthemata*), een Grijsze kruidenmot (*Udea prunalis*), een Gestreepte goudspanner (*Camptogramma bilineata*), een Bosspanner (*Scopula immutata*), maar tevens 20 eitjes van de Veelvraat (*Macrothylacia rubi*) plus zo'n 200 rupsen van de Sint-Jacobsvlinder (*Tyria jacobaeae*). We volgen het pad naar links en lopen tussen twee meertjes door naar het bos en daardoorheen naar een dode arm van de Tjonger. Tot onze verbazing wemelt het ter plekke van de Eikenpages, die zich ophouden in plaatselijke vuilboompjes. Ze zijn eigenlijk niet te tellen, want bij het bewegen van een vuilboompje vliegen talloze vlinders op. We noteren 250 exemplaren, maar het kunnen er evenzogoed veel meer zijn. Omdat er geen wind staat en de zon schijnt, zitten veel Eikenpages met de vleugels open; een prachtig en vrij uniek gebeuren, want Eikenpages houden in de regel de vleugels gesloten wanneer ze niet vliegen. We verblijven hier geruime tijd om iedereen de gelegenheid te geven goede foto's van de Eikenpages te maken (zie foto pag. 16). Ons groepje wandelt daarna verder over het grote centrale heideveld van het natuurgebied. Hier verblijven ontelbare Heideblauwtjes. Een grove schatting levert 500 exemplaren op en verderop in het veld nog eens 500 stuks. Hoeveel zullen het er in totaal in dit grote heidegebied zijn geweest? We zullen het nooit weten. Ook enkele nachtvlinders komen we tegen: een stro-uiltje (*Rivula sericealis*), 2 Geblokte zomervlinders (*Thalera fimbrialis*), een Gewone heispanner (*Ematurga atomaria*) en een Granietuil (*Lycophotia porphyrea*). Pas om 18.45 uur zijn we terug bij de auto's en rijden spoorlags naar Oldeberkoop om bij snackbar 't Koepelbos een hapje te eten.

Om 20.30 uur zijn we terug op de Delleboersterheide om ons voor te bereiden op het nachtvlinderen. Gerrit Tuinstra heeft de beide toegangshekken reeds van het slot gehaald, zodat we kunnen doorrijden. Tijdens de adembenemende zonsondergang en dito avondlucht worden 4 lampen opgesteld en het feest kan beginnen. Tot onze spijt zakt de temperatuur in de loop van de avond en nacht pijlsnel en komt er grondmist opzetten. Toch is iedereen na het doven van de laatste lamp om 02.30 uur redelijk tevreden met de nachtvlindervangst. De definitieve eindlijst moet nog worden opgemaakt, maar er werden 462 vlinders geteld, waarvan 402 macro's en 60 micro's.

Verslag Nationale Nachtvlindernacht 2017, Beetsterzwaag en Appelscha Siep Sinnema

Dit jaar werd de Nationale Nachtvlindernacht gehouden op vrijdagavond 25 augustus. Op veel plaatsen in Nederland werden met sterke lampen voor een wit laken en met behulp van het smeren van stroop op boomstammen nachtvlinders gelokt. Via diverse internetsites en de dag- en streekbladen werd het publiek op de hoogte gesteld van de locaties waar men de nachtvlinders kon bewonderen. In Beetsterzwaag hadden Siep en Jannie Sinnema bij de Tropische Kas hun opstelling geplaatst met een 400 W HPL-lamp voor het laken. Ook werd op een twintigtal bomen op de stam een mengsel van appelstroop en alcohol aangebracht om de nachtvlinders te lokken. Dat lukte prima zoals in de onderstaande tabel te zien is. Maar ook het lokken van belangstellenden ging dit jaar uitstekend, er kwamen zo'n 30 mensen op deze activiteit af. Iedereen werd in de kantine voorzien van koffie en koek, waarna Siep een korte inleiding hield over het verschil tussen dag- en nachtvlinders, de verschillende families nachtvlinders en nog een aantal bijzonderheden. De lamp was inmiddels aangezet en na deze inleiding was het buiten al aardig donker geworden. In het park werden de boomstammen van smeer voorzien en toen was het wachten op de nachtvlinders. Die kwamen al snel op het laken, als eerste arriveerde een Wortelboorder, namelijk de Oranje wortelboorder (*Triodia sylvina*). Aangezien de meeste mensen een fototoestel bij zich hadden, werd het al snel niet alleen druk met vlinders, maar ook met fotograferende belangstellenden bij het laken. Zo nu en dan werd een ronde gedaan langs de ingesmeerde boomstammen. Die bleken vooral te worden bezocht voor Huismoeders (*Noctua pronuba*), maar ook de Piramidevlinder (*Amphipyra pyramidea*) en de Zwarte c-uil (*Xestia c-nigrum*) kwamen op de zoetigheid af. Ook op het laken waren de Huismoeder en de Zwarte c-uil het talrijkst. Ook werden een paar mannetjes van Eikenprocessierups (*Thaumetopoea processionea*) op het laken waargenomen; dat was wel te verwachten, want er worden de laatste jaren in de buurt al diverse nesten met rupsen van deze soort gevonden. Hieronder een overzicht van de waargenomen vlinders:

Heideblauwtjes, excursie Delleboersterheide, 8 juli 2017.
Foto: Anneke vd Veen (zie pag. 11)

Hooibeestje (*Coenonympha pamphilus*) met 3 oogjes. Foto:
M.Pemmelaar. (zie pag 27)

Gentiaanvedermot (*Stenoptilia pneumonanthos*),
4 sept.. 2017. Foto:
M.Pemmelaar (zie pag. 29)

Kommavlinder (*Hesperia comma*)
Foto: M.Pemmelaar. (zie pag. 28)

Eppedwergspanner (*Eupithecia selinata*)
25 aug. 2017.
Foto: G.Bergsma (zie pag. 14)

Het exemplaar van de Haagbeukmot (*Agrotera nemoralis*) dat op de Schaopedobbe waargenomen werd, op 17 v 2017. Foto Gerrit Tuinstra. (zie pag. 25)

Vlekmijn en bladrol van *Caloptilia fidella*. Oldeberkoop 4 x 2017. Foto Gerrit Tuinstra. (zie pag. 23)

Eikenpage (*Favonius quercus*) Excursie Delleboersterheide 8 juli 2017. Foto: G. Bergsma (zie pag. 11)

Kopervlinder (*Diachrysia chrysitis*), excursie Fochtelooërveen, 27 mei 2017. Foto: J.Bouma (zie pag. 9)

